Бухы оронуудай пролетаринар нэгэ дэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

№ 87 (4723)
ВОСКРЕСЕНЬЕ
майн
6
1945 он

Сэн 20 мүнгэ

Оролдосотой ба эсэшэ-сусашагүйгөөр ажаллажа, фронтдо али бухы туhаламжа үзүүлхэ ябадалаа арбидхагты. Манай оронд дайн сэрэгэй ушаруулhан шархануудые түргэнөөр эдэгээн заларуулагты, манай советскэ гүрэнэй хүсэ шадалые үшөө дээшэнь үргэгты!

(И. Сталин).

Тарилгаяа түргэнөөр ба эрхим шанартайгаар дүүргэе!

Сэрэгэй дүрбэдэхи хабарай тарилга түлэг дундаа ябажа байна. Колхозно таряашад болон МТС, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд хүдөө ажалай эгээл шухала кампани—хабарай тарилга түргэнөөр, эрхим шанартайгаар дүүргэхын түлөө ханшингаа шамажа оролсонхой.

Урин дулаан хабар боложо республикын колхозуудай тарилгын урда тээхи элдүүрилгэ эртээр эхилжэ, тарилгада эрхим шанартай газар бэлэдхэхэ дүүрэн арга олтоо. Закамен, Хэжэнгэ, Тарбагатайн колхозууд яровой тарилгаар түрүүлжэ ябана. Мухаршэбэрэй аймагай «Красный Заган» болон Прибайкальска, Тэриин хэдэн колхозууд эртын орооhото культурануудай тарилга амжалтатайгаар дүүргээ. Гэбэшье республикын дийлэнхи колхоз болон МТС-үүд хабарай тарилгын түрүүшын үдэрнүүдэй эмхидхэлэй дутуу дунданууды аяар мүнөө болтор усадхажа шадаагүй ноошоржо байhаар.

Кяхтын олонхи колхозууд тарилгада ороhонhоо хойшо урагшаа өөдтэй ябаагүй байба. Эндэхи колхозууд мэнэ hая болтор тоодо оромоор энэ гэхэ тарилга хээгүй байгаа. Тарилгын эхилhэн түрүүшын үдэрhөө абаад дээрэхи аймагай колхозууд ажалай муу эмхидхэл харуулна. Тэрэшэлэн Зэдэ, Заиграй, Кабанск, Түнхэн, Баргажан, Курумкан болон бусад аймагуудаар тарилгын хүдэлмэри холо хангалтагүй. Зэдээрхин апрелиин хорёод хүртэр ганцашье гектарта тарилга хээгүй байба. Гадна, энэ аймагта түрүүшын үдэрhөө абаад тарилгын агротехникые хазагайруулха баримта үзэгдэhэн байха юм. Дээдэ-Бургалтайн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоз тарижа эхилэмсээрээ үрhэ хаяха нормо багадхаhан байна. Мүн Кагановичын нэрэмжэтэ колхоздо агротехникын заабари эбдэhэн байна.

Эдэ мэтын баримтануудые саашадань үргэлжэлүүлжэ ябашье болохогүй. Тарилгын үедэ тэхёолдоhон дутуу дунданууд полевой хүдэлмэриие али болохоор унжагайруулха байна.

Колхозуудай шанар сахиха инспекторнүүд мүнөө үедэ полиhоо минуташье хожомдонгүй газар хахалагша, сеялкэшэ, тракторист бүхэнэй хойноhоо дахажа шанарай түлөө шангаар тэмсэхэ уялгатай.

Колхознигуудай ажалай бүтээсэ болон шанар дээшэлүүлхэ хэрэгтэ социалистическэ мүрысөөн гол нүхэсэл болодог. Манай республикын колхознигууд болон МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэд кубанска колхозой членүүд ба полтавска трактористнуудай уряалаар үндэр ургасын түлөө Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ үргэн далайсатайгаар оролсонхой. Хүдөө нютагуудтахи партийна, советскэ болон газартаряалангай органууд шанга эршэтэйгээр дэлгэрhэн энэ мүрысөөе болотоор хүтэлбэрилэн колхоз, МТС, бригада, звено болон хүн бүхэнэй абаhан уялгануудые дүүргүүлхэ ябадал хангаха ёhотой.

Илалта өөрөө ерэдэггүй, харин тэрэниие туйлаха хэрэгтэй гэжэ Сталин багша хэлэдэг. Үндэр ургаса мүн лэ өөрөө ерэдэггүй, тиимэдэ тарилгаяа эрхим шанартайгаар үсөөхэн хоног соо үнгэргэжэ, тэрэниие туйлаха ёhотойбди.

Верховно Главнокомандалагша Советскэ Союзай Маршал нүхэр Сталинай Майн Нэгэнэй түүхэтэ приказ болон Германиин столица—Берлин город Улаан Армиин сэрэгүүдэй эзэлэн абаhантай дашарамдуулан колхозно таряашадай дунда социалистическэ мүрысөөнэй долгин шэнээр эбхэрбэ. Эдэ баярта үдэрнүүдтэ эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд болон МТС, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд тарилгаяа түргэн ба эрхим шанартайгаар дүүргэхын түлөө бүхы хүсэеэ элсүүлхэ уялгатай.

Азербайджанска ССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ Азербайджанска ССР-эй Арадай Комиссарнарай Соведтэ Азербайджанай КП(б)-гэй Центральна Комитедтэ

ВКП(б)-гэй Центральна Комитет ба СССР-эй Арадай Комиссарнарай Совет болбол Азербайджанда советскэ засагай тогтоогдоhонhоо хойшо 25 жэл болоhон үдэртэ Азербайджанска Советскэ Социалистическэ Республикын хүдэлмэришэд, колхознигууд ба албахаагшадта ахадүүгэй амар мэндые хүргэнэ.

25 жэлэй саада тээ бакинска пролетариат түрүүтэй большевигүүдэй партиин хүтэлбэри доро Азербайджанай ажалшад хадаа муссаватистнуудай буржуазно-националистическэ правительствые унагаажа, Азербайджанда советскэ хүули тогтоогоо hэн.

Советскэ засаг болбол Азербайджанай хүдэлмэришэд ба таряашадай хүзүүн дээрэ үе наhаараа hуужа байhан гадаадын капиталистнуудай, хаанай, ноёдой, бекүүд ба хаануудай дарлалтые үгы хэжэ, Азербайджанай арадуудай хоорондохи хюмаралые усадхаhан юм. Советскэ засагай жэлнүүдтэ ленинско-сталинска национальна политикые бэелүүлhэнэй ашаар туhаар Азербайджан хадаа хаанай империин гээгдэнги патриархально-феодальна зэргэ хизаар байhанаа бадаржа байгаа социалистическэ республика болобо. Ленин-Сталинай партиин хүтэлбэри доро ябажа агууехэ ород арадай туhаламжатайгаар азербайджанска арад зон болбол ажахын ба культурна байдалай бүхы областьнуудта гайхамшатта амжалтануудые туйлаа. Тус республика дотор хэды мянгаад нефтяной шэнэ скважинууд хүдэлмэрилжэ эхилhэн ба нефть элдүүрилхэ хүсэтэ ажаүйлэдбэри бии болгогдоhон байна. Азербайджан болбол механизированна социалистическэ хүдөө ажалай орон ба Советскэ Союзай хүбэнэй томо база болонхой. Азербайджанда бэдото культурна революци бэелүүлэгдэhэн, арад зоной үзэг бэшэг мэдэхэгүй ябадал усадхагдаhан, хэдэн зуугаад дунда hургуулинууд нээгдэhэн, наукануудай Академи, хэдэн арбаад дээдэ hургуулинууд ба научно-шэнжэлэлгын институдууд байгуулагдаhан байна. Национальна интеллигенциин олон тоото кадрнууд урган гараа.

Советскэ засаг болбол эхэнэр азербайджанскые дарлалтаhаа сүлөөлжэ, тэдэниие оронойнгоо гүрэнэй ажахын ба гэгээрэлэй байгуулгануудта хандуулаа.

Немецко-фашистска булимтарагшадта эсэргүү Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай жэлнүүдтэ Азербайджанай ажалшад хадаа дайсаниие илаха хэрэгтэ өөрынгөө хубии оруулhанхай. Улаан Армиин зэргэнүүдтэ жагсажа, азербайджанска арад зоной хүбүүд болбол манай советскэ Эхэ ороной эрхэ сүлөө ба бэеэ даанхай байхын түлөө эрэлхэг зоригтойгоор дайлалдана. Нефтьтэй Бакуай хүдэлмэришэд, инженернүүд ба технигүүд дайн сэрэгэй үеын хүшэр байдалда байжа манай Улаан Арми, ажаүйлэдбэри ба хүдөө ажалые туhалгаhагүйгөөр горючаар хангана. Азербайджанай колхознигууд хадаа хүдөө ажалай культурануудай ургасые дээшэлүүлхэ ба мал ажалые хүгжөөхэ тэмсэлдэ тон ехэнүүд амжалтануудые туйлаhан байна.

ВКП(б)-гэй Центральна Комитет ба ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Совет болбол немецко-фашистска булимтарагшадые эсэслэн бутасохихо хэрэгтэ болон Советскэ Союзай сэрэгэй ба экономическа хүсэ шадалые саашадаа бэхижүүлхэ ябадалда азербайджанска арад зон хадаа өөрынгөө бүхы хүсэ шадалые үгэхэ гэжэ тон ехэ этигэлтэйгээр найдана.

ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Совет
ВКП(б)-гэй Центральна Комитет.

ШЭНЭ УРЬhАЛАМЖА ШИ ЗАХЯА ГҮШ?

Зэдын колхозуудаар

ПЕТРОПАВЛОВКА. **(Телефоноор абтаба).** Полевой станууд, колхозно клубууд, уншалтын байшангууд соо майн 4-эй үдэшэ олон тооной эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд сугларжа, советскэ Эхэ ороной столица Москваhаа илалтын Урьhаламжа гаргаха тухай правительствын декредые угаа хүндэтэйгөөр шагнабад.

ССР Союзай Финансинуудай Арадай Комиссар нүхэр А. Зверевэй элидхэлые шагнамсаараа, суглаанууд болон митингнүүдые үнгэргэгдэжэ Урьhаламжа захилгые сог жабхалантайгаар ба эмхитэй гуримтайгаар эхилбэ.

Боргойн сомоной Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой 75 членүүд 80.000 түхэригтэ захибад. Колхозынь 20.000 түхэригтэ захиба. Правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Л. Мункуев 15.000 түхэригтэ, түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Б. Базаров 10.000 түхэригтэ, МТФ-е даагша Р. Иванов, ОТФ-е даагша Ц. Бадмажапова гэгшэд 10.000-10.000 түхэригтэ, тарянажалай бригадир нүхэр У. Доржиева 5.000 түхэригтэ захяад, ехэнхи хубииень сэбэр мүнгөөр оруулаа.

Тус сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой 61 членүүд 91.200 түхэригтэ захяа. Фронтовигай эхэ болохо 60 наhатай нүхэр Буянтуева 2.000 түхэригэй Урьhаламжа захихатаяа хамта, тэрээнээ сэбэр мүнгөөр оруулаа.

Колхозой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Д. Вампилов, тарянажалай бригадир нүхэр Лыгденов, ОТФ-е даагша нүхэр Мункуев гэгшэд 10.000-10.000 түхэригтэ Урьhаламжа абаба. Колхозой членүүд О. Цыренов Р. Цыбиков болон бусад 5—5 мянган түхэригтэ захиха зуураа барандаа сэбэр мүнгөөр түшааба.

Урьhаламжа захилга аймагай колхозуудаар урда урдынхиhаа угаа эдибхитэйгээр үнгэргэгдэнэ.

Гүрэнэй Сэрэгэй Дүрбэдэхи Урьhаламжа. Табан зуун түхэригэй облигациин түхэл.
А. Забурдаевагай репродукци (ТАСС-эй фотохронико).

Хлебозаводой коллективтэ

Тус заводой хүдэлмэришэн, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшад Урьhаламжые угаа дэбжэлтэтэйгээр захижа байнад. Эндэхи патриодууд нүхэд Воробьев, Орлов, Тимофеева, Шельцева гэгшэд багахан салин хүлhэ абадагшье hаа 600 түхэригhөө 900 түхэриг хүртэр Урьhаламжа захижа абанхай.

Энэ шухала кампани хадаа тус коллективэйхидэй дунда ойрохон зуурын болзор соо, эмхитэй гуримтайгаар дүүрэбэ. Мүнөө эдэнэр нүхэр Сталинай түүхэтэ приказые гүнзэгыгөөр шудалжа эхилбэд.

1.509 мянган түхэригтэ захигдаба

МУХАРШЭБЭР. **(Телефоноор абтаба).** Аймагай ажалшад Гүрэнэй Сэрэгэй Дүрбэдэхи Урьhаламжые гаргаха тухай правительствын декредые угаа хүндэтэйгөөр угтаба. Мүнөө хаа-хаанагүй суглаанууд болон митингнүүд боложо, Урьhаламжа захилга ажалшан бүхэнэй эдибхитэй хабаадалгатайгаар үнгэргэгдэжэ байна. Тус декредэй радиогоор дамжуулагдаhанай hүүлээр, 3 часай туршада аймагай ажалшад 1.509 мянган түхэригтэ захяад, 250 мянган түхэриг сэбэр мүнгөөр оруулаа. Урьhаламжа захилга аймагай колхозуудаар үргэлжэлhээр.

Сталинай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Вампилов 15.000 түхэригтэ захиба. Тус колхозой член нүхэр Доржиев 5.000 түхэригтэ захиха зуураа тэрэнээ сэбэр мүнгөөр оруулаа. «Комсомол» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Дымбрылов 10.000 түхэригтэ захяад, тэрэ дары 3.000 түхэригынь гар дээрэ үгэбэ. Иимэ патриотическа жэшээнүүд аймагай колхозуудаар яhала олон бии.

ЦЕНТРАЛЬНА ПОЛИКЛИНИКЭДЭ

Улан-Удэ городой центральна поликлиникын враченүүд ба сестранууд Урьhаламжын гаргаhан правительствын декредые шагнамсаараа, барандаа салингайнгаа 100—110 процент захибад.

Тэрээнhээ гадна, түрүүшын час соо 1.300 түхэриг сэбэр мүнгөөр оруулагдаа. Фронтовигай hамган 4 нарай хүүгэдтэй нүхэр Цыбина гэгшэ 450 түхэриг салинтайшье hаа, 600 түхэригтэ бэшүүлбэ. Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай фронтовигай эхэнэр нүхэр Паштынова гэгшэ 300 түхэригтэ захяад, тэрэ дары 100 түхэриг наличнаар үгэбэ.

Сэрэгэй Дүрбэдэхи урьhаламжа эмхитэйгээр захия!

Манай газетын үсэгэлдэрэй номерто Гүрэнэй Сэрэгэй Дүрбэдэхи Урьhаламжа гаргаха тухай ССР Союзай Совнаркомой тогтоол толилогдоо. Баатар Улаан Армиин сэрэгүүдэй hүрэг ехэ амжалтануудые туйлан Германска фашизмые үндэhэ узууршарнь хяа hамна сохин тэрэнэй центр Берлиние эзэлэн абаhан эдэ түүхэтэ үдэрнүүдтэ шэнэ урьhаламжын удхашанар угаа ехэ байна.

Манай Эхэ ороной дээрмэдэн ороhон тонуулша немецүүлэй үг унгяараа усадхагдаха саг улам бүри ойротобо. Тиихэ тудам советскэ арад агуу ехэ Эхэ оронойнгоо урдахи нангин уялгые дүүргэн, Улаан Арми болон фронтдоо туhалха ябадалаа бүри ехээр эршэдхэхэ зэргэтэй. Верховно Главнокомандалагша Советскэ Союзай Маршал нүхэр Сталин Майн Нэгэнэй түүхэтэ приказ соогоо Советскэ Союзай ажалшадта иигэжэ хандаhан байна гэбэл: «Оролдосотой ба эсэшэ-сусашагүйгөөр ажаллажа, фронтдо али бүхы туhаламжа үзүүлхэ ябадалаа арбидхагты. Манай оронд дайн сэрэгэй ушаруулhан шархануудые түргэнөөр эдэгээн заларуулагты, манай советскэ гүрэнэй хүсэ шадалые үшөө дээшэнь үргэгты».

Сэрэг дайнай болоhон жэлнүүдтэ советскэ арадай патриотическа хүдэлөөн hара, үдэр бүри үргэдэнэ. Фабрика, заводуудай хүдэлмэришэдэй гараар бүтэhэн танк, самолёт, пулемёт, hомо хэрэгсэл, колхозно тарияшадай ургуулhан талха таряан болон бусад продукт бүхэн фронтдо ошожо Улаан Армиин боецүүдэй дайсаниие эсэслэн илаха үдэр ойротуулна.

Манай республикын ажалшад энэ жэлэй шэнэ Урьhаламжа захиха тухай СССР-эй правительствын тогтоолые бүхы советскэ арадтай хамта патриотическа дэбжэлтээр угтаба. Гүрэнэй Сэрэгэй Дүрбэдэхи Урьhаламжа гаргаха тухай ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Соведэй тогтоолой радиогоор тунхаглаhан дары республикын ажалшад илалтын облигаци угаа ехэ эдибхитэйгээр захижа эхилээ. Улан-Удэ городой ажаүйлэдбэриин предприяти болон эмхизургаануудаар правительствын тогтоолой гараhан дары митинг, суглаанууд үнгэргэгдэжэ, тэрээндэ хабаадагшад Сэрэгэй Дүрбэдэхи Урьhаламжа захилгада айхабтар ехэ дэбжэлтэтэйгээр хабаадалсаба. Тэрэшэлэн правительствын тогтоолой радиогоор тунхаглагдаhан дары хүдөө нютагуудаар облигаци захилга эмхитэйгээр захалhан байна.

Верховно Главнокомандалагша Советскэ Союзай Маршал нүхэр Сталинай Майн Нэгэнэй түүхэтэ приказ болон Берлин дээрэ Улаан Армиин сэрэгүүдэй илалтын туг хиидхүүлhэн эдэ үдэрнүүдтэ Гүрэнэй Сэрэгэй Дүрбэдэхи Урьhаламжа захилгада эдибхигүйгөөр хабаадаха хүн манай оронд байха ёhогүй. Юуб гэхэдэ, советскэ хүн бүхэн өөрынгөө мүнгэ Эхэ орондоо hайн дураараа урьhалжа, тэрэнээ дайсаниие хяа hамна сохихо танк, самолёт, миномёт, пулемёт бүтээлгэндэ оруулхые эрмэлзэнэд.

Энэ ехэ патриотическа дэбжэлтые улам арбидхахын түлөө партийна, советскэ, профсоюзна организацинууд үргэн ниитын дунда Гүрэнэй Сэрэгэй Дүрбэдэхи Урьhаламжын удхашанарые гүнзэгыгөөр ойлгуулан, энээндэ ажалшан бүхэниие хабаадуулха ябадал хангаха байна.

Тэрэшэлэн Урьhаламжа захилгые эмхитэйгээр үнгэргэхэ хэрэгтэ агитаторнууд угаа ехэ үүргэтэй. Тэдэнэр ажалшан бүхэндэ Сэрэгэй Дүрбэдэхи Урьhаламжын Эхэ ороной обороно бүхэжүүлхэ хэрэгтэ түсгаар удхатай байhыень hайтар ойлгуулха байна.

СССР-эй Верховно Соведэй hаяхан болоhон нэгэдэхи зарлалгын XI сесси ССР Союзай Гүрэнэй бюджет 307,7 миллиард түхэригөөр баталhан байна. Энэнэй 25 миллиард түхэрик ажалшадай Гүрэнэй шэнэ Урьhаламжа захиhан мүнгэнhөө орохоор хараалагдаа. Сэрэгэй Урьhаламжа захиhан ажалшан бүхэн Гүрэнэй бюджет дүүргэхэ байhанаа hайса мэдэхэ зэргэтэй.

Республикын ажалшад Сэрэгэй Дүрбэдэхи Урьhаламжа захилгада эдибхитэйгээр хабаадалсажа, Эхэ оронойнгоо оборонын хүсэ шадал улам ехээр бүхэжүүлхэнь лабтай.

Гүрэнэй Сэрэгэй Дүрбэдэхи Урьhаламжа—дайсанда дабхар сохилто мүн.

Нүхэд! Шэнэ урьhаламжа захилгада патриотическаар хабаадалсажа Улаан Армиин эсэсэй илалта туйлаха гэрэлтэ үдэр улам бүри ойротуулая!

Советскэ Информбюроhоо

Майн 4-эй оперативна мэдээн

2-дохи **БЕЛОРУССКА** фронтын сэрэгүүд **ШТЕТТИН**hээ хойгуур **ДИВЕНОВ** проливые гаталан гараад, **ВОЛЛИН** городые эзэлэн абажа, **ЛЮСКОВ, КЕРТЕНТИН, ЯРМБОВ, КОДРАМ, РЕБЕРГ, ГРОСС, КЛАЙН МСКРАТЦ, ЗОЛЬДЕМИН** гэдэг hуурин газарнуудые эзэлэн абаба. **ВИТТЕНБЕРГЕ** городhоо хойгуур тус фронтын сэрэгүүд добтолгоёо үргэлжэлүүлжэ, **ШТЕРНБЕРГ, ЛЮБЦ, ПАРХИМ, ГРАБОВ** гэдэг городуудые ба **ДАБЕЛЬ, ДЕМЕН, ГОЛЬДЕНБОВ, РАДУН, ШПОРНИТЦ, БЛИВЕНСТОРФ, ЦИРЦОВ, ЛЕНЦЕН** гэдэг томо hуурин газарнуудые эзэлэн абаа.

Майн 3-да тус фронтын сэрэгүүд 22.000 гаран немецкэ солдат болон офицерые плендэ абажа, аэродромууд дээрэ дайсанай 240 самолёдые буляан абаhан байна.

1-дэхи **БЕЛОРУССКА** фронтын сэрэгүүд **БРАНДЕНБУРГ** городhоо урдуур добтолго хэжэ **БЕЛЬЦИГ, ВИЗЕНБУРГ, НИМЕГК, КОСВИГ** гэдэг городуудые ба **ГЕТТИН, КРАНЕ, ГОЛЬЦОВ, ГРЕБЕН, ГЕРЦКЕ, РЕЕТЦ** гэдэг томо hуурин газарнуудые байлдаатайгаар эзэлбэ. Майн 3-ай байлдаануудта тус фронтын сэрэгүүд 23.700 немецкэ солдат болон офицернүүдые плендэ абажа, аэродромууд дээрэ дайсанай 57 самолёдые буляан абаа. Нэмэлтэ мэдээнэй ёhоор, **БЕРЛИНДЭ** тус городой полицей-президент полициин генерал-лейтенант **ГЕРУМ**, берлинскэ полициин начальник полициин генерал-майор **ХАЙНБУРГ**, имперскэ канцеляриин hахюулай начальник СС-тэнэй бригаден-фюрер **МАНКЕ**, берлинскэ гарнизоной санитарна албанай начальник медицинскэ албанай генерал-майор **ШРЕЙБЕР, БЕРЛИН** городой ба **БРАНДЕНБУРГ** провинциин улаан крестые хүтэлбэрилэгшэ медицинскэ албанай генерал-лейтенант **БРЕКЕНФЕЛЬД**, 18-дахи мотодивизиин командир генерал-майор **РАУХ** гэгшэд плендэ абтаhан байна.

4-дэхи **УКРАИНСКА** фронтын сэрэгүүд баруун Карпат худар добтолгоёо үргэлжэлүүлжэ, **ВИГШТАДТЛЬ (ВИТКОВ)** городые ба **ПУСТЕЙОВ, МОШНОВ, БРУШПЕРК, ДЕМАНСЛАВИЦЕ, ОСТРАВИЦЕ, ГОРНАЯ БЕЧВА, ВЕЛИКИЕ КАРЛОВИЦЕ, ГОВЕЗИ** гэдэг томо hуурин газарнуудые байлдаатайгаар эзэлэн абаба. Майн 3-ай байлдаануудта тус фронтын сэрэгүүд 1.000 гаран немецкэ солдат болон офицернүүдые плендэ абаа.

2-дохи **УКРАИНСКА** фронтын сэрэгүүд **БРНО** городhоо зүүгээр **ЛУЖНА, ПОЗЛЕХОВ, ЯСЕННА, ВИЗОВИЦЕ, СЛУШОВИЦЕ, ЛУЖКОВИЦЕ, КВАСИЦЕ, ТЕШНОВИЦЕ, ВАЖАНЫ, ЗЛОБИЦЕ, КРЖЕНОВИЦЕ** гэдэг томо hуурин газарнуудые байлдаатайгаар эзэлэн абаба.

Фронтын ондоо участогууд дээрэ шухала хубилалтанууд болоогүй.

Майн 3-да бүхы фронтнууд дээрэ 50 немецкэ танк болон самоходно ехэ буу гэмтээгдэhэн ба үгы хэгдэhэн байна.

* * *

2-дохи Белорусска фронтын сэрэгүүд добтолгоёо үргэлжэлүүлhээр. Штеттин городhоо хойгуур советскэ частьнууд Девинов проливые гаталан гараад Воллин гэдэг арал дээрэ плацдарм эзэлээ. Немецүүд манай подразделенинүүдые сухарюулан сохихые эрмэлзэжэ, 11 дахин контратака хэhэн байгаа. Советскэ боецүүд дайсанай контратакануудые сухарюулан сохижо, үсэд шанга байлдаануудые хэhэнэйнгээ hүүлээр Воллин гэдэг город ба түмэрзамай станциие эзэлэн абаба. Виттенберг городhоо хойгуур гитлеровецүүд манай сэрэгүүдтэ сохигдон сухарихадаа хүүргэнүүдые тэhэлжэ, харгы дээгүүр хаалта боолтонуудые хэнэ. Советскэ ябган сэрэгшүүд зам худараа элдэб янзын хаалтануудые дабажа дайсанай сэрэгүүдэй колонно болон түшэг тулгууриин пунктнүүдай гарнизонуудые бута нэрьен hалгаажа, эрмэлзэлгэтэйгээр урагшаа дабшана. Гэрьтойхон бүлэг немецүүд буу зэбсэгээ хүряажа, бэеэ түшаан плендэ ороно. Түмэрзамай hалбари болон станцинууд дээгүүр 110 паровоз, түмэрзамай 4.000 вагон буляагдан абтаба.

◆ Бранденбург городhоо урдуур 1-дэхи Белорусска фронтын сэрэгүүд добтолгото байлдаануудые хэhэн байгаа. Советскэ частьнууд ой модые дабажа гараад уhа намаг болоhон олон гол горхотой газарые хүндэлэн гаража 20 километр урагшаа дабшан түмэр ба шоссейнэ харгынуудай узел болохо Бельциг городые эзэлэн абаба. Дайсанай булэг ябган сэрэгүүд ба танкнууд эсэргүүсэлтэ үзүүлхые hэдээд тараагдан сохигдоhон байгаа. Советскэ частьнууд добтолгоёо үргэлжэлүүлжэ Визенбург городhоо гитлеровецүүдые хобхо сохин гаргаа. Энэ оршондо немецүүдэй сэрэгэй зөөритэй складууд буляагдан абтаhан байна. Нэгэ участок дээрэ манай габшагай бүлэгүүд дайсанай колонные намнан хүсэжэ ойрохон зуурай байлдаанда тэрээниие бута нэрьен hалгааба. Харгы дээгүүр немецкэ солдат болон офицернүүдэй 600 гаран үхээр үлөө. Үлэhэн гитлеровецүүдынь буу зэбсэгэй хүряажа плендэ оробо.

◆ 4-дэхи Украинска фронтын сэрэгүүд добтолгоёо үргэлжэлүүлбэ. Дайсан болбол хада уулада бүхэжэөөд үсэдшанга эсэргүүсэлтэ үзүүлнэ. Советскэ частьнууд дайсанай эсэргүүсэлтын узелнүүдые тойрон гараад тэдэнэй араба хажуу талануудhаа сохилтонуудые хэжэ хяа бута нэрьенэ. Немецүүдэй хамгаалгын газарай забhарай рубежые hэтэ сохёод манай сэрэгүүд эрмэлзэлгэтэ атака хэhэнэйнгээ эсэстэ Вигштадтль (Витков) гэдэг городые эзэлэн абаба. Советскэ гвардейскэ частьнууд байлдаатайгаар 15 километр урагшаа дабшажа немецүүдэй бүхэжүүлhэн түшэг тулгууриин пункт болоhон Горна Бечва гэдэг тосхонhоо немецүүдые намнан гаргаа. Нэгэ газарта манай подразделенинүүд тойрон орохо маневр хэжэ хадын үйтан хүндыгөөр сухарижа ябаhан немецкэ частьнуудай саашадаа сухариха замые таhалба. Гитлеровецүүдэй баруун тээшээ нэбтэрэн гараха гэhэн hэдэлгэнь амжалта туйлажа шадаагүй. Советскэ боецүүд немецүүдые бута нэрьен hалгаажа, 8 танк, 19 ехэ буу, 50 пулемёт, элдэб ашаа тээбэритэй олон мэри тэргэ буляан абаба.

◆ Брно городhоо зүүгээр манай сэрэгүүд хэдэн hуурин газарые байлдаатайгаар эзэлэн абаа. Гитлеровецүүд хүсэтэйгөөр буудалгата эсэргүүсэлтэ үзүүлжэ, түргэ-түргэн контратака хэнэ. Морава мүрэнэй хоёр талаар добтолжо ябаhан манай сэрэгүүд тойрон орохо манёвр хэжэ Крженовице гэдэг hуурин газарые эзэлжэ, дайсаниие мүрэн тээшэ хашаhан байгаа. Байлдаанай эсэстэ гитлеровецүүдэй ехэхэн хубинь, тэдэнэй дунда СС-тэнэй моторизованно полк үгы хэгдэбэ. Байлдаанай болоhон газар дээрэ дайсанай олон үхээр үлөө. Дайсанай 16 танк болон самоходно ехэ буу галдагдаhан ба гэмтээгдэhэн байна.

ГҮРЭНЭЙ СЭРЭГЭЙ ДҮРБЭДЭХИ УРЬҺАЛАМЖА

А. ЗВЕРЕВ,
СССР-эй Финанснуудай наркОМ.

Советскэ Правительство болбол Гүрэнэй Сэрэгэй Дүрбэдэхи Урьһаламжые гаргаха тухай шиидхэбэри абаа. Энэ Урьһаламжа хадаа гитлеровскэ Германида эсэргүү дайнда Улаан Армиин туйлаһан агуухэ түүхэтэ илалтануудай үдэрнүүдтэ гаргагдаба.

Советскэ сэрэгүүдэй эрмэлзэлтэтэ түрилтын ба хүсэтэ сохилтонуудай, мүн тэрэшэлэн манай союзнигуудай сэрэгүүдэй добтолгын эсэстэ фашистнуудай эсэргүүсэлтын һүүлшын гуламтанууд хойно хойноһоо унажал байна. Героическа Улаан Арми хадаа немецкэ агрессиин гуламта ба немецкэ империализмын центр болохо Берлиниие эзэлэн абаа. Мүнөө үедэ союзнигуудай сэрэгүүдтэй Улаан Армиин ниилэһэнэй эсэстэ, немецкэ сэрэгүүд бэе бэеһээ таһалагдамал хубинууд болгогдожо шуу сохигдонхой.

Энэ хадаа гитлеровскэ Германиин эсэс ерэһэниие харуулна. «Германска империалистнуудай үүсхэһэн дайн эсэстээ тулажа байна,—гэжэ нүхэр Сталин майн нэгэнэй приказ соогоо мэдүүлээ һэн.—Гитлеровскэ Германиин хүлэрилгэ—тон ойрын сагай хэрэг болонхой. Дэлхэйе эзэлэгшэд гээшэбди гэжэ өөһэдыгөө түлөһөн гитлеровскэ зонхилогшод хахархай тэбшэтэй үлэшоо. Үхэжэ шархатаһан фашистска арьятан һүүлшынгээ амисхаал гаргажа байна. Мүнөө зорилгомнай фашистска арьятанай амииень таһалха—гансал ябадалда байна».

Гитлеровскэ тонуулшадые эсэслэн бута сохилтые ойротуулха, манай гүрэндэ гитлеровскэ бузар булайнуудай ушаруулһан шархые түргэнөөр эдэгээн заларуулха ба манай Эхэ ороной зол жаргалтай амгалан тайбан ажалда шэнээр бусан ерэхын хэлбэришэгүй зоригоор советскэ арад зон дүүрэнхэй.

Советскэ арад зоной энэ зориг ба тэдэнэй илаха хүсэлынь болбол СССР-эй Верховно Соведэй XI сессиин баталһан ССР Союзай 1945 оной гүрэнэй бюджедэй тоонууд соо тодо һонороор харуулагдана. Советскэ бюджет хадаа 1945 ондо нёдондо жэлэйхиһээ ехэхэнээр ургаһан ба 1944 ондо 268 миллиард түхэриг байгаа һаа, мүнөө 307,7 миллиард түхэриг болоһон байна. Гансал энээн соошье манай гүрэнэй хүсэ шадал харагдана, тэрэнэй экономическа үндэһэ һуури болбол «дайсадай гүрэнүүдэй экономикотой жэшээлэшэгүй ехэ амидархы хүсэтэй байгаа» (Сталин).

Бюджедэй зөөриин ехэнхи хубинь сэрэгэй гаргашануудта һомологдоно. Оборонын Наркомат ба Уһан-Сэрэгэй Флодой Наркомадай финансированида 137,9 миллиард түхэриг табигданхай. Энэ хадаа шухала хэрэгтэй буу зэбсэг, тоног зэмсэг, хубсаһа хунар, эдеэ хоол, дайсанда һүүлшынь сохилто хэхэдэ хэрэгтэй бүхы тэрэ юумые Улаан Армиин урдынхидаал адляар абажа байхые гэршэлнэ.

Нёдондо жэлэйхиһээ гурбанай нэгэ хуби шахуу ехэ мүнгэн—64,6 миллиард түхэриг арадай ажахын хэрэгсэлнүүдтэ хандуулагданхай. Энэ мүнгэн зөөри болбол орон соохи ажаүйлэдбэриин бүтээсые сэдхэхэ, хүлөө ажалые дэбжүүлхэ, ашаа тээбэриие түргэдхэхэ, дайсанай һандаргаһан юумэнүүдые түргэн темпээр һэргээн бодхоохо, шэнэ заводууд, фабриканууд, түмэрзамууд, МТС, тэр байранууд болон бусад капитальна түхеэрэлгэнүүдэй барилгануудые хангаха байна.

Социально-культурна хэмжээнүүдтэ мүнгэ һомолголго хадаа нэмэжэ байна. Энэ жэлдэ 66,1 миллиард түхэриг—нёдондо жэлэйхиһээ 29,4 процентээр ехэ мүнгэн арадай гэгээрэл ба арадай элүүрые хамгаалгада, социальна хангалга, олон үхибүүтэй эхэнүүд болон нүхэргүй эхэнүүдтэ, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай инвалидуудта, Улаан Армиин сэрэгшэд ба тэдэнэрэй бүлэнэртэ туһаламжа үзүүлхэ гэхэ мэтэ ябадалнуудта гаргашалагдаха юм.

Шэнэ бюджедэй дүүргэлтэ болбол манай арадай ажахын шэнэ дэбжэлтэ ба фронт болон орондоо советскэ арад зоной элдэб аргаар туһалха ябадалда түшэглэхэ ёһотой. Советскэ бюджет хадаа социалистическэ гүрэнэй бюджет мүн. Тус бюджедэй бэелүүлэгдэһэн байхые Советскэ Союзай олон миллион ажалшад үнэн зүрхэнһөө хүсэнэ. Иимэ дээрэһээ жэлһээ жэл бүри советскэ хүнүүд хадаа гансал өөрынгөө шударгуу зориггой ажалаараа бэшэ, харин өөһэдынгөө мүнгэн зөөреэр тэдэнэй урда байһан зорилгонуудые дүүргэхын түлөө түрэндөө туһална.

Советскэ урьһаламжанууд болбол гүрэндөө үгэһэн арадай туһаламжые харуулһан элитэ фэрмонуудай нэгэн болоно. Манай гүрэнэй урьһаламжануудай тон ехэ амжалтанууд соо советскэ арадай патриотизм, тэрэнэй нягта нэгэдэл, Ленин — Сталинай партиин хэрэгтэ үнэн сэхэ байһаниинь тон ехэ хүсэтэйгөөр элирнэ. Энээн тухай манай урьһаламжануудай тараагдаһан тоонууд гэршэлнэ гэбэл: 1927 ондо 200 миллион түхэригтэ урьһаламжа захигдаһан байгаа. 1941 ондо, Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуухэ дайнай урда тээхэнэ, 11 миллиард шахуу түхэриг болоо һэн. Амгалан тайбан сагай байгуулалтануудай жэлнүүдтэ ажалшад болбол 50 миллиард түхэриг гүрэндөө урьһаар үгөө һэн. Манай орон соо гүрэнэй урьһаламжануудай ургалта хадаа арадай ажахын саг үргэлжын дэбжэлтэ, советскэ гүрэнэй хүсэ шадалай бүхэжэлтэ, ажалшадай материальна байдалые һайжаруулалга ба арадай морально-политическэ нэгэдэл дээрэһээ үндэһэ абанхай.

Немецкэ булимтарагшадта эсэргүү Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай жэлнүүдтэ фронтдоо бүгэдэ арадай туһаламжа үшөө ехэ үргэн хэмжээтэй болоо. 1941 онһоо 1944 он хүртэр Улаан Армиин фондодо сэбэр мүнгөөр 16 миллиард гаран түхэриг, гүрэнэй урьһаламжын облигациияр 4,5 миллиард түхэриг, айхабтар ехэ үнэтэ юумэнүүд ба эдеэ хоол оруулагдаа. Фронт ба ороной мүнгэн ресурсые 12,5 миллиард түхэригөөр хүсэжүүлһэн эд зүйлэй ба мүнгэн шүүбэриин дүрбэдэхи лоторей тон ехэ амжалтатайгаар тараагдаһан байгаа. Правительствын гаргаһан сэрэгэй урьһаламжанууд хадаа бүхы арадай үргэн ехэ дэмжэлгээр угтагдаһан байна. Тэдэнэр хадаа богонихон болзор соо хараалагдаһан суммаһаа ехээр үлүүлэн тараагдаа һэн. 1944 ондо Гүрэнэй Сэрэгэй Гурбадахи Урьһаламжа болбол 1942 ондо сэрэгэй урьһаламжа захиһан суммаһаа хоёр дахин үлүүгээр тараагдаһан юм. Колхозно таряашад урьһаламжа захиха ябадалаа 5 дахин шахуу нэмээгээ. Дайнай үедэ гүрэмнай хамтадань урьһаламжануудаар 63 миллиард шахуу түхэриг—амгалан тайбан сагай байгуулалтын бүхы жэлнүүдтэ гаргагдаһан урьһаламжануудһаа 13 миллиард түхэриг ехээр абаа.

25 миллиард түхэриг хэмжээтэй Гүрэнэй Сэрэгэй Дүрбэдэхи Урьһаламжын тараалга болбол дайсаниие эсэслэн бутасохихо ба саашадаа оронойманай ажахын ба культурна хэрэгтэ советскэ арадай томохон хубинь болохо байна.

Шэнэ урьһаламжын условинууд сэрэгэй урьһаламжануудай урданхи условинуудһаа юрэнхы дээрээ илгаагүй шахуу. Энэ урьһаламжа болбол 20 жэлэй болзортойгоор гаргагдаһан ба шүүбэритэ болон процентнэ—хоёр янзын байна.

Урьһаламжаһаа арад зоной абаһаг олзонь бага бэшэ байһаниинь мэдээжэ. 1941 оной июлиин 1-һээ 1945 оной январиин 1 хүртэр 3,6 миллиард түхэригэй шүүбэри түлэгдэнхэй.

Партийна ба комсомольско, советскэ ба профсоюзна организацинуудай нийтэ-ойлгуулалгын бүхы хүдэлмэри мүнөө манай ороной бүхы хүдэлмэришэдэй ба албахаагшадай, бүхы таряашадай, кустарьнуудай, гэрэй эзэн эхэнэрнүүдэй, бүхы ажалшадай зүгһөө урьһаламжа захиха ябадалда хандуулагдаха ёһотой.

«Гурба-дүрбэн неделиингээ салингые—гүрэндөө урьһалха» гэһэн лозунг доро урьһаламжа тараагдаха зэргэтэй. Хэнэйшье мэдэһээр, иимэ лозунг доро урда жэлнүүдэй сэрэгэй урьһаламжануудшье үнгэргэгдэһэн байгаа. Зүгөөр энэнэй урда тээ үнгэргэгдэһэн сэрэгэй урьһаламжын тараалгануудай дүй дүршэл хадаа соносхогдоһон урьһаламжын суммые хэдэ үлүүлэн абаха гээшэ бидэнэрэй нэрэ түрэ ба гражданска үүргэ гэжэ советскэ патриодуудай тоолоһон ябадалнуудые харуулаа һэн. Нёдондо жэлдэ городуудай олонхи ажалшад һарынгаа салинда ба үлүүтэйгээр урьһаламжа захиһан, мүн тэрэшэлэн хүдөөдэ колхознигууд 1.000—3.000—5.000 түхэригтэ урьһаламжа захидаг гуримтай байһан бэлэй. Мүнөө гаргагдаһан урьһаламжа хадаа, нёдондо жэлэйхидээл адли, үндэр үрэ үгэхэ бэзэ гэжэ хүлеэхээр бүхы үндэһэн бии байна.

Захиһан облигацинуудаа түлэхын түлөө арбан һарын болзор үгтэнхэй. Хүдэлмэришэд ба албахаагшадһаа түрүүшын түлбэри 1945 оной май һарын нэгэдэхи хахадай салингһаа, һүүлшые түлбэри—1946 оной февраль һарын хоёрдохи хахадай салингһаа дарагдаха байна. Таряашад болбол түлбэреэ сэбэр мүнгөөр оруулха байна. Бага болзор соо түлэхэ дуратай хүнүүд болбол облигаци захиһанайнгаа һүүлээр арбан үлэрэй болзор соо түрүүшынгээ түлбэри оруулжа, үлэһэн суммаяа 1945 оной май һараһаа 1946 оной февраль һара хүртэр түлэхэ юм.

Болзор һунаалга хадаа ехэ суммада захиха аргаболомжо ажалшан бүхэндэ олгоно. Энээнтэй хамта нёдондо жэлдэ хүдөөдэ болзорһоо уридшалан түлэхэ ябадалай ехээр дэлгэрһэниинь, ехэнхидээ таряашад болбол захиһан бүхы суммаяа сэбэр мүнгөөр түргэн саг соо оруулхые өөрынгөө үүргэ гэжэ тоолоод захиһан дарыдаа оруулһаниие хараадаа абаха хэрэгтэй. Иимэ үүсхэлые бүхы аргаар дэмжэхэ хэрэгтэй, юуб гэхэдэ хэрзэргэ түргэнөөр урьһаламжын зөөри бюджедтэ ороноб, тэрээн дээрэһээ гүрэндөө дайнай эсэсэй үедэ туһалха ябадал үлэмжэ бэетэй боложо үгэнэ.

Иимэ ехэ гүрэн түрын хэрэг болохо урьһаламжа тараалгата бүридхэл ба тоосоонуудые зүбөөр табиха гээшэ шухала удхашанартай байна. Урьһаламжа захилгые зүбөөр хэхэ, ороһон мүнгыень зүбөөр бүридхэхэ, ерэлтэ болоһон зөөриие һаадгүйгөөр бюджедтэ тушааха, саг болзор соонь тоосоо хүргэхэ гэхэ мэтын асуудалнуудта шухала анхаралаа табихые эринэ. Урьһаламжын кампаниие үнгэргэлгэдэ туһалха комиссинууд болон сельскэ соведүүдэй түлөөлэгшэнэр энэ талаар ехэхэн үүргэ эзэлнэ. Тэдэнэй шадабаритайгаар хүдэлмэрилһэн дээрэһээ тараалгын үрэ, урьһаламжын мүнгэн зөөриин саг болзор соогоо ба бүримүһэн орохо ябадалынь хангагдана.

Урьһаламжые захиха кампани болбол сэрэгэй-политическэ шухала кампани мүн. Тэрэниие һайн дураһаа үндэһэлжэ, богонихон болзор соо, нийтэ-ойлгуулалгын хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулжа, мүнгэн зөөри суглуулха талаар ехэхэн урижал гаргаха ёһотойбди. Энээниие советскэ гүрэнэй интересүүд эрижэ байна.

Шэнэ урьһаламжа болбол Советскэ Союзай хүсэ шадалые үшөө ехэ болгожо, дайсаниие эсэслэн илаха сагые дүтэлүүлнэ гээшэ.

Эхэ оронойнгоо үмэнэхи эрюул нангин үүргые дүүргэжэ, Гүрэнэй Сэрэгэй Дүрбэдэхи Урьһаламжые амжалтатайгаар тарааха ябадал хангая!

ҺАЙНААР БА ТҮРГЭНӨӨР ТАРИХА!

Эртынгээ тарилга дүүргээ

МУХАРШЭБЭР.

МУХАРШЭБЭР. «Красный Заган» колхозой членүүд Улаан партизанайхидай уряалаар Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ үргэнөөр оролсоһоноойнгоо ашаар 1.000 гаран гектар тарижа эртын ороһото культурануудай тарилгын түсэб дүүргэбэ.

ТОРЕЙ.

Ториин аймагай «Улаан Номто» ба Энгельсын нэрэмжэтэ колхозууд аймаг соогоо түрүүлэн эртынгээ ороһото культуранудай тарилгые дүүргэбэ. Мүнөө оройн культуранудай тарилгада орохоор бэлэдхэжэ байха юм.

Зүгөөр, «Улаан Номто» колхоз хадаа гээгдэжэ ябаһан колхоз болохо Ворошиловай нэрэмжэтэ артельдэ тарилгын үе соо социалистическэ туһаламжа үзүүлжэ байха гэһэн уялга абаба.

Энэ хадаа нүхэр Сталинай Майн нэгэнэй приказда ба гитлеровецүүдэй эшээн болохо Германиин столица Берлиниие Улаан Армиин сүлөөлһэн ябадалда бодото патриотическа харюу боложо үгэнэ.

ПРИБАЙКАЛЬЕ.

ТУРУНТАЕВО. (Телефоноор абтаба). Верховно Главнэкомандалагша Советскэ Союзай Маршал агуухэ Сталинай Майн Нэгэнэй приказ болон Улаан Армиин боецүүдэй һүрэг ехэ амжалтануудаар зоригжоһон «Красная заря» колхозой членүүд апрелиин 4-дэ эртынгээ ороһото культуранудай тарилга хэжэ дүүргэбэ.

Тэрэшэлэн Ильинскэ сельсоведэй «Красный партизан» колхоз уржадэр эртынгээ ороһото культуранудай тарилга хэжэ дүүргэһэн байна.

Һаяар үшөө хэдэн колхозууд эртынгээ тарилга дүүргэхэнь.

Хожомдожо эхилһэнэй хойшолон

ХОРИ. (Манай корреспондентһээ). Эндэхи колхозууд сагай уларилай хэды һайн байбашье хабарай тарилгада 2—3 үдэрөөр хожомдожо ороһон байха юм. Мүнөө болохоһоо олонхи колхозууд тэрэнэй хойшолондо дайрагдажа байна.

Шмидтын, Чапаевай нэрэмжэтэ, «Победа», «Путь Сталина» болон бусад колхозууд полевой хүдэлмэрээ нилээдгүй хожомдожо эхилһэн болобошье, аяар мүнөө хүртэр хүдэлмэришэ хүсэеэ түсэбэй ёһоор тарилгада таргаадүй байһаар. Шмидтын нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Зимерев) миил 8 плуг табиһаараа хизаарлаһан дээрэһээ тарилгада хэрэглэгдэхэ һайн шанартай газар бэлэдхэжэ урьдинэгүй. Энэ колхоз 20 плугтай юм. Тэд, али болохо шалтагаанаар эдэ плугууд хэрэглэгдэнэгүй. Мүн энэ артелиинхид сараар олон байбашье, тэдэниие һургажа хүлэдэггүй байха юм. Тиихэдэнь колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Зимерев сар үнаха дурагүй колхознигуудай нүлөөдэ ороод, эбэртэ бодо малаар хүдэлмэрилхэдэ хүндэ бэрхэшээлтэй юм гэжэ будүүлигээр харюусажа һуудаг зантай.

Полевой хүдэлмэридэ ябадаг колхознигуудай дунда социалистическэ мүрысөөн нэрын тэдыдэ эмхидхэгдэһэн болобошье, тэрэнэй дүн тарилгын эхилһэнһээ хойшо нэгэшье удаа гаргагдаагүй байха юм. Зүгөөр, Шмидтын нэрэмжэтэ колхоздо хабарай тарилгын иимэ хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байхада Ашангын сомоной соведэй түрүүлэгшэ нүхэр Жамбалов энээнүү үдэр бүри ябадаг болобошье, энэ гэхэ туһа хүргэнэгүй.

Мүн тарилгаяа ехээр хожомдожо эхилһэн «Путь Сталина», «Победа» колхозууд иимэрхүү байдалтай байна. Тиигэбэшье эдэ колхозууд хожомдолойнгоо хойшолонгые усадхаха тушаа ямаршье хэмжээ абанагүй.

Ц. ГАРМАЕВ.

Гүйхэнөөр хахалжа, гараар тарина

КУДАРА-СОМОН. (Телефоноор абтаба). Аймагай зарим колхозууд газараа шанар муутайгаар элдүүрилжэ агротехникын түрүүшын эрилтэнүүдые хазагайруулжа байна. «Путь Октября» колхозой хахалагдаһан талмайе хэмжэжэ үзэхэдэ морин плугаар элдүүрилэгдэһэн ехэнхи участогуудынь 5—8 сантиметр гүнзэгытэй байба. Шалтагааниинь юуб гэхэдэ, зарим газар хахалагшадай плугуудай анзаһан тааруулагдаагүй дээгүүр табигданхай байгаа.

Тэрэшэлэн «Баян Булаг», Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозууд газараа гүйхэнөөр далантуулжа хахалһан, забһартуулжа бороойлхоһоо гадна, хатуу хүрьһэ бамбайлгажа бутаргаагүй байха юм. Мүн Чкаловай, Кагановичын нэрэмжэтэ колхозууд мэнэ һая болтор пар болон намарай пар борнойлжо эхилэнгүй, шииг нойтыень хатаажа байба.

Гадна, «Красное знамя», «Искра Ленина», колхозууд сеялкээр тариха дүүрэн аргатай байһан аад, үрһээ гараар хаяжа байха юм. Тиихэдэнь эдэ колхозуудай морин болон тракторна сеялкэнүүд хүдэлмэригүй миил байна.

Үндэр ургаса абаха ябадал тарилгын шанарһаа болодог. Тиимэдэ агротехникын заабариие эбдэжэ байһан Кударын эдэ колхозууд муугаар элдүүрилһэн газараа дахяад элдүүрилжэ дутуунуудаа ябуул дундаа түргэн усадхаха уялгатай.

Р. СУНГРАПОВ.

Ульгэр жэшээ харуулна

Үргэн ехэ таряалан дээрэ түрүүшын бороздануудай зурыжа харагдахада Молотовой нэрэмжэтэ колхозойхид (Кудара) Танфихинагай толгойлдог плугшадые түсгаар илтаруулаа һэн. Тус звеногэй плугшад таряанажалай бригада соо эгээл түрүүлэн полидоо гаража хабарай харюусалгатай хүдэлмэридэ эмхитэйгээр ороо. Тэрэнһээ хойшо газар хахалагшадайнь олонхид түрүү ажалаараа суурхажа эхилбэ. Мүнөө энэ звеногой членүүд бүтээсэ болон шанарай талаар бригада соогоо иланхай.

Плугшад Ануфриев, Багинаев, Бакланов гэгшэд газар хахалжа эхилһэнһээ хойшо нормонуудаа һайн шанартайгаар үлүүлэн дүүргэнэд.

Молотовой нэрэмжэтэ артелиин түрүү колхознигууд Майн нэгэндэ бэлэг болгон поли дээрэ иимээр хүдэлмэрилжэ энэ түүхэтэ үдэрые угтаба.

Социалистическэ мүрысөөнэй эршэ

Энэ жэлдэ үндэр ургаса куряажа Эхэ орондоо эрхим таряа үгэхын түлөө республиканска социалистическэ мүрысөөндэ оролсоһон Тамчын сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой (Сэлэнгэ) комсомольско-залуушуулай звено колхоз соогоо түрүү зэргэдэ ябана. Звеное даагша нүхэр Жалсанов өөрөө эрхим хүдэлмэриин үльгэр жэшээ харуулна. Мүн тус звеногой залуу плугшад Баиров, Чагдуров, Бадмаев, Цырендоржиева гэгшэд үдэрэйнгөө даалгабаринуудые үргэлжэ үлүү гарса дүүргэдэг байна.

Молотовой нэрэмжэтэ артелиин бүхы членүүд Улаан партизанайхидай үүсхэлээр үндэр ургасын түлөө Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ эршэтэйгээр оролсожо, хабарай полевой хүдэлмэреэ түргэн саг соо эрхим шанартайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ хормойгоо шуужа оролсонхой.

Колхозой малажалай фермэ, гүүртнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд алуу малаа тэбир тарганаар үбэлжүүлһэнэйнгээ ашаар ашаг шэмыень улам арбидхажа, тарилгада ябаһан колхознигуудаа сагаан эдеэгээр таһалдуулнагүй, 1944 ондо колхознигуудай ажалта үдэргэ гэрьтойхон тооной аарсан хубаагдаһан байгаа. Тэрэнэй ашаар мүнөө колхознигууд аарсаар бардам.

Хабарай тарилтын үедэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдһээ харахада Молотовой нэрэмжэтэ артелиинхид полевой хүдэлмэрээ түргэн саг соо эрхим шанартайгаар дүүргэжэ шадаха бүхы аргатай байна.

Б. ЦОКТСЕЗ.

МТС-үүдэй мүрысөөн

Тракторнуудай хүдэлмэри тухай БМАССР-эй Наркомземэй мэдээн

1945 оной майн 1.

МТС—үүд	Тракторна хүдэлмэриин жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ (процентээр)	15 хүсэтэй нэгэ тракторааар элдүүрилэгдэһэниинь (процентээр)
Саянтын	23,5	57,8
Хонхолойн	20,1	40,0
Гашайн	18,6	34,9
Хожхонгын	17,6	35,4
Ехэ-Кударын	16,9	34,4
Сэлэндумын	15,9	31,2
Бичурын	15,6	34,8
Селенгын	15,6	34,2
Окино-Ключевскэ	15,3	29,3
Ториин	15,1	16,2
Иволгын	14,2	31,5
Эгатын	14,1	25,7
Суулгын	13,4	26,2
Бага-Куналейн	13,3	28,1
Чесанын	12,9	23,9
Кыренскэ	12,7	29,1
Тунхэнэй	11,7	26,8
Ново-Брянска	11,0	22,0
Үшөөтэйн	10,5	21,1
Сагаан-Усанай	10,5	10,6
Закаменай	10,0	15,1
Курбын	9,0	19,6
Кабанскын	9,0	19,6
Удын	8,8	17,6
Жиримскэ	8,7	16,2
Итанцын	8,5	16,1
Кяхтын	8,3	16,9
Хориин	7,4	15,1
Тимлюйскэ	6,8	1[illegible],1
Һарбагатайн	4,6	9,0
Ехэ-Куналейн	3,0	6,1
Хамта	12,3	24,5

Мөөритэ тракторнуудынь миил байна

Үшөөтэйн машинно-тракторна станциин нэгэ бригада Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилхээр ошонхой. Теэд, тэрэнһээ хойшо колхозой поли дээрэ энэ тэхэ хүдэлмэри хээгүй байха юм. 13 үдэр соо энэ бригада хоёр мөөритэ тракторааар оройдоо 16 гектар элдүүрилһэн байна. Гадна, миил 8—10 сантиметр гүнзэгытэйгээр хахалжа агротехникын эрилтэ эбдэһэн байха юм.

Теэд, тус бригадын бригадир нүхэр Цыдыпов хабарай полевой хүдэлмэриин энэ шухала үедэ тракторнуудаа байлгажархёод хэдэн хоногоор тэртээ харижа миил хэбтэдэг байна. Тиихэдэнь Үшөөтэйн МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд иимэ харюусалгагүй бригадирта хэмжээ абаагүй байхань гайхалтай.

Гадна, МТС-эй дирекциин зүгһөө дээрэхи бригадын дутуунуудаа усадхаха хэрэгтэ ямаршье туһа хүргэгдэдэггүй. Диилэнхи трактористнуудынь залуушуул тулатад залуу трактористнуудай республиканска социалистическэ мүрысөөндэ оролсонхой. Теэд, эдэнэрэй мүрысөөе хэншье хүтэлбэрилжэ, уялгануудаа дүүргэхэ хэрэгтэнь туһаламжа үзүүлдэггүй байха юм.

Хэзээ хүдэлмэрилхэ трактор юм?

Боргойн үргэн тала жэгдэхэн аад, булад моридоор элдүүрилхэдэ урматай зэхид байдаг. Гэбэшье, Сагаан-Усанай машинно-тракторна станциин зарим трактористнууд мэнэ һая болтор энэ талые элдүүрилжэ эхилээдүй байгаа. Шалтагааниинь юуб гэхэдэ, Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилхэ тракторнуудай нэгэн муугаар заһабарилагдаһан дээрэһээ Борёо голһоо колхозой центр хүртэр арай гэжэ ерээд, 15 хоног соо үйлсын дунда эбдэрхэй хэбтэбэ.

Кагановичын нэрэмжэтэ артелиин полевой хүдэлмэреэ эхилхэдэ газар элдүүрилхээр гансашье трактор гараагүй байгаа. Тиимэдэ «хэзээ хүдэлмэрилхэ трактор юм» гэһэн үгэнүүд колхознигуудай зүгһөө үдэр бүри гарана. Теэд, МТС-эй дирекци трактористнуудаа һайнаар хүдэлмэрилүүлхэ хэмжээ мүнөө хүртэр абанагүй.

Д. ЦЫРЕМПИЛОВ.

Хилын саанаһаа

БАРУУН ЕВРОПОДОХИ ДАЙНАЙ ЯБУУЛГАНУУД

ЛОНДОН, майн 2. (ТАСС). Союзнигуудай экспедиционно хүсэнүүдэй верховно командованиин штабай мэдээсэл соо хэлэгдэхэнь: Фленсбург ба Киль хоёрой хоорондохи районда немецүүдэй транспортна колоннодо истребитель-бомбардировщигуудай добтолго хэһэнэй эсэстэ 1.200 шахуу автомашина болон повозконууд үгы хэгдэһэн ба гэмтээгдэһэн байна. Ракетнэ тэдхолгоор хангагдаһан истребительнүүд, мүн тэрэшэлэн истребитель-бомбардировщигууд Фленсбург, Киль, Эккернферд ба Любек шадархи, мүн тэрэшэлэн Кильскэ ба Любекскэ бухтануудта байһан ехэ, дунда ба бага немецкэ суднануудые атаковалба. 9 суднанууд шэнгээгдэнхэй. 100 гаран немецкэ суднанууд гэмтээгдэһэн байна.

Урда Германида союзнигуудай сэрэгүүд болбол Берхтесгаденһаа баруун-хойшоо 45 километртэ байһан пунктда хүрэбэ. Австрийскэ Альпануудта Инсбрукта баруун талаһаань эйртожо ябаһан союзнигуудай сэрэгүүд болбол тус городой зэбсэгээ хурааха тухай хэлсээнүүдэй амжалтагүйгөөр үнгэрһэнэй һүүлээр дайсанһаа үсэд шанга эсэргүүсэлтэ үзэбэ.

ГЕРМАНСКА КРЕЙСЕР ШВЕЦИ ТЭРЬЕДЭН АРИЛБА

СТОКГОЛЬМ, майн 3. (ТАСС). Апрелиин 30-да 6.000 тонно уһа турихэ хэмжээтэй германска крейсер Свинемюндһээ Швецкэ уһан соо оробо. 30 хүнтэй экипаж ба энэ крейсерэй порт дээрэ байһан 42 немецкэ солдат баригдаад байна.

ДАЙСАНТАЙ ХОЛБООТОЙ БАЙГАА ГЭЖЭ ПЕТЭНЭЙ ҺАМГАН ЗЭМЭЛЭГДЭБЭ

ПАРИЖ, майн 3. (ТАСС). Франс Пресс агентство хадаа дайсантай холбоотой байһанайнгаа түлөө Петэнэй һамган зэмэлэгдэбэ гэжэ дамжуулна.

САН-ФАНЦИСКОДАХИ КОНФЕРЕНЦИ ДЭЭРЭ

САН-ФРАНЦИСКО, майн 3. (ТАСС-эй тусхай корреспондент). Конференциин дүрбэн комиссиин шэнэдхэн эмхидхэгдэһэн хүдэлмэриие хэжэ байгаа сагта Думбартон-Оксдохи программада дурадхагдаһан заһабаринуудай харилсаануудта үшөө һайнаар зүбшэн хэлсэхые эрмэлзэжэ конференциин дүрбэн лидернүүд болбол зүблөө хэхэ ябадалаа үргэлжэлүүлнэ. Мүнөөдэр В. М. Молотов, Стеттиниус, Иден ба Сун Цзы-Вень гэгшэд зүблөө хэбэ. Мүн тэрэшэлэн бишиихан гүрэнүүдые аршалан абаха тушаа асуудалые зүбшэн хэлсэхэ ябадалые үргэлжэлүүлхын түлөө Советскэ Союзай, Холбоото Штатнуудай Нэгэдэмэл Королевствын, Китадай ба Франциин делегацинуудай түлөөлэгшэнэрэй уулзалга болоһон байна.

МУССОЛИНИИН ҺАМГАН АРЕСТОВАЛАГДАБА

НЬЮ-ЙОРК, майн 2. (ТАСС). Юнайтет Пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, автомашинаар Швейцари тэрьедэн арилхые һэдэһэн Муссолиниин һамгые партизанууд арестовалба. Тэрээндэ 12 миллион лир, 1.600 грамм алтан ба бусад үнэтэ юумэнүүд олдобо. Партизанууд хадаа Муссолиниин һамгые американска сэрэгэй засагуудта тушаажа үгэһэн байна.

НҮХЭР В. М. МОЛОТОВ МЭРРЕЯ БА ЛОМБАРДО ТОЛЕДАНО ГЭГШЭДТЭЙ УУЛЗАБА

САН-ФРАНЦИСКО, майн 2. (ТАСС-эй тусхай корреспондент). Мүнөөдэр нүхэр В. М. Молотов болбол США-гай үйлэдбэриин профсоюзуудай конгрессиин түрүүлэгшэ Мэррея гэгшэтэй уулзаба. Мүн тэрэшэлэн нүхэр В. М. Молотов хадаа Латинска Америкын ажалшадай конфедерациин хүтэлэгшэ Ломбардо Толедано гэгшэтэй уулзаба.

Харюусалгата редактор **Ц. Г. ГАЛСАНОВ.**

РЕДАКЦИИН, ХЭБЛЭХЭ ГАЗАРАЙ АДРЕС: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ, Үнэн). ТЕЛЕФОНУУД: редактора—23, АТС—1-80; зам. ответ. редактора—7-89; ответ. секретаря—3-23; отделов: партийной жизни и промышленности—7-89, сельского хозяйства—6-03, писем и переводов—6-03 (2 зв.); ответ. об'явлений—2-64 (2 зв).

Г 00317. Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР. Тираж 5500.